

ข้อเสนอเชิงนโยบาย การพัฒนากลไกการขับเคลื่อน แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสู่การปฏิบัติ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ
เอกสารหมายเลข 13/2568

บทสรุปผู้บริหาร

การพัฒนาการศึกษาเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประชาชนในระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีความหลากหลายทั้งทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา จึงเปรียบเสมือนเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนดทิศทางและมาตรการในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนระบบการบริหารจัดการ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และบริบทของพื้นที่อย่างแท้จริง

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ โดยเน้นการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดเอกภาพในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษา อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่ายังมีข้อจำกัดในหลายด้าน อาทิ การทำงานแบบแยกส่วน การขาดกลไกเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน และการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่สัมพันธ์กับผลลัพธ์ทางการศึกษา ส่งผลให้การนำไปสู่การปฏิบัติยังไม่สามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนากลไกและกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างระบบการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับบริบทพื้นที่อย่างแท้จริง

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1) ระดับกระทรวง/องค์กรหลัก :

การสนับสนุนงบประมาณแบบมีเงื่อนไข : ควรกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณในลักษณะมีเงื่อนไข เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานและภาคีเครือข่ายในพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง

การจัดทำมาตรฐานกลางด้านการติดตามและประเมินผล : จัดทำเกณฑ์และมาตรฐานกลางเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางสำหรับการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในทุกระดับให้มีความสอดคล้องและเป็นระบบเดียวกัน ทั้งยังสามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานได้อย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้

2) ระดับจังหวัด :

การพัฒนาระบบข้อมูลเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ : ควรจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน โดยบูรณาการข้อมูลจากหลายหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นฐานประกอบการวิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจเชิงนโยบายต้องการเฉพาะของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการศึกษามีความเหมาะสมและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงพื้นที่ : จัดทำแผนปฏิบัติการที่สะท้อนบริบทและความต้องการเฉพาะของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการศึกษามีความเหมาะสม ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการจริง และก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม

การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด : กำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาการศึกษา

การออกแบบระบบงบประมาณเชิงบูรณาการ : จัดให้มีระบบการบริหารงบประมาณที่เชื่อมโยงกับตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ (KPI) เพื่อสนับสนุนการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ วัดผลได้ และสามารถสะท้อนความคุ้มค่าของการลงทุนด้านการศึกษา

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน : เปิดโอกาสให้หน่วยงานทุกระดับ รวมถึงภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการและความยั่งยืนในระยะยาว

3) ระดับหน่วยงาน/สถานศึกษา :

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาเชิงปฏิบัติ :

- นำแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการออกแบบและดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของพื้นที่ โดยคำนึงถึงบริบท ความเหมาะสม และการมีส่วนร่วมของชุมชน

- สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
- นำระบบประกันคุณภาพภายในมาใช้เป็นกลไกพัฒนาต่อเนื่อง

การเสริมสร้างศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา : ส่งเสริมและพัฒนาครู รวมถึงบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะและบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่สามารถขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) แผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัดได้รับการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง เป็นระบบ และสอดคล้องกับกรอบแนวทางที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การพัฒนาการศึกษาที่ตอบสนองต่อบริบทและความต้องการเฉพาะของพื้นที่ โดยคำนึงถึงหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การจัดการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงในแต่ละท้องถิ่น

3) ระบบการบริหารจัดการศึกษาในระดับจังหวัดมีความเข้มแข็งและยั่งยืนยิ่งขึ้น ผ่านการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาทุนมนุษย์ของพื้นที่

4) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านทักษะ ความรู้ และคุณภาพชีวิต เพื่อเติบโตเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

คำนำ

เอกสารข้อเสนอเชิงนโยบายฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยการวิเคราะห์เชิงลึกถึงบริบททางการศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ตลอดจนศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดที่มีอยู่ เพื่อกำหนดแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการสร้างกลไกการขับเคลื่อนที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารข้อเสนอเชิงนโยบายฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารการศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ในการร่วมมือกันขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และบริบทของพื้นที่ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ขอบเขตการดำเนินงาน	1
1.4 บทบาท หน้าที่ และการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis)	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

2.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	5
-------------------------	---

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงาน

3.1 ผลการดำเนินงาน	7
3.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	7
3.1.2 การวิเคราะห์/สังเคราะห์ประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	8
3.2 ปัจจัยสนับสนุนการนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ	9

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

4.1 สรุปผลการดำเนินงาน	10
4.2 ข้อเสนอเชิงนโยบาย	10

ผลงานที่อ้างอิง	12
-----------------	----

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การพัฒนาการศึกษาเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประชาชนในระดับสากล โดยเฉพาะในบริบทของจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม แผนพัฒนาการศึกษาจึงถือเป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ที่ช่วยกำหนดทิศทางนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกมิติ ทั้งด้านผู้เรียน ครู บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และระบบการบริหารจัดการ ดังนั้นการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความชัดเจนในด้านเป้าหมาย กลไกการดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่คาดหวัง เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และบริบทของพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ โดยเน้นการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาอย่างมีเอกภาพและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าการบริหารจัดการด้านการศึกษาในระดับจังหวัดยังเผชิญกับข้อจำกัดหลายประการ อาทิ การดำเนินงานแบบแยกส่วน ขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน และการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่สัมพันธ์กับผลลัพธ์ทางการศึกษา ส่งผลให้แผนพัฒนาการศึกษายังไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องพัฒนากลไกและกระบวนการบริหารจัดการที่เข้มแข็ง เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และสภาพบริบทของจังหวัดอย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อพัฒนากลไกและกระบวนการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการนำแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อเสริมสร้างระบบการติดตามและประเมินผลที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถสะท้อนผลการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน

1.2.3 เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรมีความเชื่อมโยงกับผลลัพธ์ทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

1.2.4 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานทุกระดับ รวมถึงภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ในการร่วมกันขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาอย่างบูรณาการและยั่งยืน

1.3 ขอบเขตการดำเนินงาน

ครอบคลุมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษาทุกสังกัด และภาคีเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ในการร่วมกันกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

1.4 บทบาทหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี เป็นหน่วยงานสำคัญที่ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม ประเมินผล และอำนวยการด้านการศึกษาระดับพื้นที่อย่างเป็นเอกภาพ ภายใต้ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำสั่งดังกล่าวได้กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นกลไกกลางเชิงพื้นที่ เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษา

นอกจากนี้บทบาทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ยังต้องสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพในการบริหารงานของหน่วยงานรัฐในพื้นที่ ให้สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยมุ่งเน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดในเชิงพื้นที่

»ภารกิจและบทบาทสำคัญ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี มีภารกิจหลัก 4 ด้าน ได้แก่

1) การกำกับและอำนวยการด้านการศึกษาในพื้นที่

- วางกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ
- ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา หน่วยงานการศึกษา และโครงการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่
- สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมและความต้องการของประชาชน

2) การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคีเครือข่าย

- ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการประสานงานระหว่างหน่วยงานการศึกษาในจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายทางสังคม
- ส่งเสริมความร่วมมือในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3) การบูรณาการและเชื่อมโยงแผนงานด้านการศึกษา

- ประสานการวางแผนและการดำเนินงานด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ และระดับจังหวัด
- กำหนดจุดเน้นและแนวทางการพัฒนาการศึกษาตามบริบท ปัญหา และความต้องการของจังหวัด
- สนับสนุนการจัดทำแผนงานและโครงการที่ตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน

4) การสร้างกลไกติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

- พัฒนาระบบข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล
- นำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนงานและนโยบายให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของประชาชน

» การเชื่อมโยงกับนโยบายระดับชาติและยุทธศาสตร์การศึกษา

บทบาทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี มีความสำคัญในการเชื่อมโยง นโยบาย รัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยุทธศาสตร์การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เข้ากับการ ปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถปรับแผนงานให้ตอบสนองต่อ:

- ความต้องการและบริบทเฉพาะของจังหวัดอุดรธานี
- ปัญหาเชิงพื้นที่ เช่น ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การเข้าถึงทรัพยากร และคุณภาพผู้เรียน
- ความเร่งด่วนของภารกิจด้านการศึกษาในพื้นที่

» ความสำคัญเชิงนโยบาย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ไม่ได้ทำหน้าที่เพียง อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการจัดการศึกษา เท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็น กลไกกลางเชิงพื้นที่ ที่มีบทบาทสำคัญในการ:

- ขับเคลื่อนการศึกษาเชิงบูรณาการ ระหว่างนโยบายและการปฏิบัติ
- ส่งเสริมการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย
- ยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืนในระดับพื้นที่

ด้วยบทบาทดังกล่าว สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี จึงเป็น กลไกสำคัญในการปฏิรูปและ พัฒนาการศึกษานโยบาย ที่ช่วยให้การจัดการศึกษาในจังหวัดเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและตอบสนองต่อ ความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

การวิเคราะห์ศักยภาพของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

1. จุดแข็ง (Strengths)

- จังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ มีศักยภาพในการจัดสรรทรัพยากรบุคคลและ งบประมาณด้านการศึกษาอย่างเพียงพอ รองรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกระดับ
- บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ พร้อมให้การสนับสนุนใน การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ผู้บริหารและหน่วยงานระดับสูงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา มีนโยบายและการ สนับสนุนเชิงกลยุทธ์เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- มีเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งทั้งกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่และภาคี ภาค ประชาสังคม สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการและนโยบายด้านการศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

2. จุดอ่อน (Weaknesses)

- การดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษายังเป็นการทำงานเชิงฟังก์ชันเป็นหลัก ขาดการบูรณาการในระดับจังหวัด ทำให้ประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนนโยบายบางด้าน ลดลง
- ข้อมูลทางการศึกษาบางด้านไม่ทันสมัย ส่งผลให้การวิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจ เชิงนโยบายมีข้อจำกัด
- ระบบติดตามและประเมินผลยังไม่ครบวงจร และขาดการเชื่อมโยงข้อมูลเชิงพื้นที่อย่างเป็น ระบบ

3. โอกาส (Opportunities)

- การสนับสนุนจากรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ เช่น กลุ่มโครงการพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่ และแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษา ช่วยเสริมศักยภาพในการยกระดับคุณภาพการศึกษา
- ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน สามารถสร้างเครือข่ายสนับสนุนและยกระดับการศึกษาครอบคลุมทุกมิติ
- การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและติดตามผลเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและความถูกต้องของข้อมูล

4. อุปสรรค (Threats)

- การเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษาบ่อยครั้ง ส่งผลต่อความต่อเนื่องของการวางแผนและการดำเนินงานของสำนักงาน
- การแข่งขันด้านทรัพยากรบุคคลและงบประมาณกับจังหวัดอื่น อาจกระทบต่อการจัดสรรและการขับเคลื่อนโครงการสำคัญ
- ความหลากหลายของผู้เรียนและความไม่เท่าเทียมด้านโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่อาจจำกัดศักยภาพในการยกระดับผลสัมฤทธิ์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 แผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัดได้รับการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง เป็นระบบ และสอดคล้องกับกรอบแนวทางที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.2 การพัฒนาการศึกษาที่ตอบสนองต่อบริบทและความต้องการเฉพาะของพื้นที่ โดยคำนึงถึงความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การจัดการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงในแต่ละท้องถิ่น

1.5.3 ระบบการบริหารจัดการศึกษาในระดับจังหวัดมีความเข้มแข็งและยั่งยืนยิ่งขึ้น ผ่านการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาทุนมนุษย์ของพื้นที่

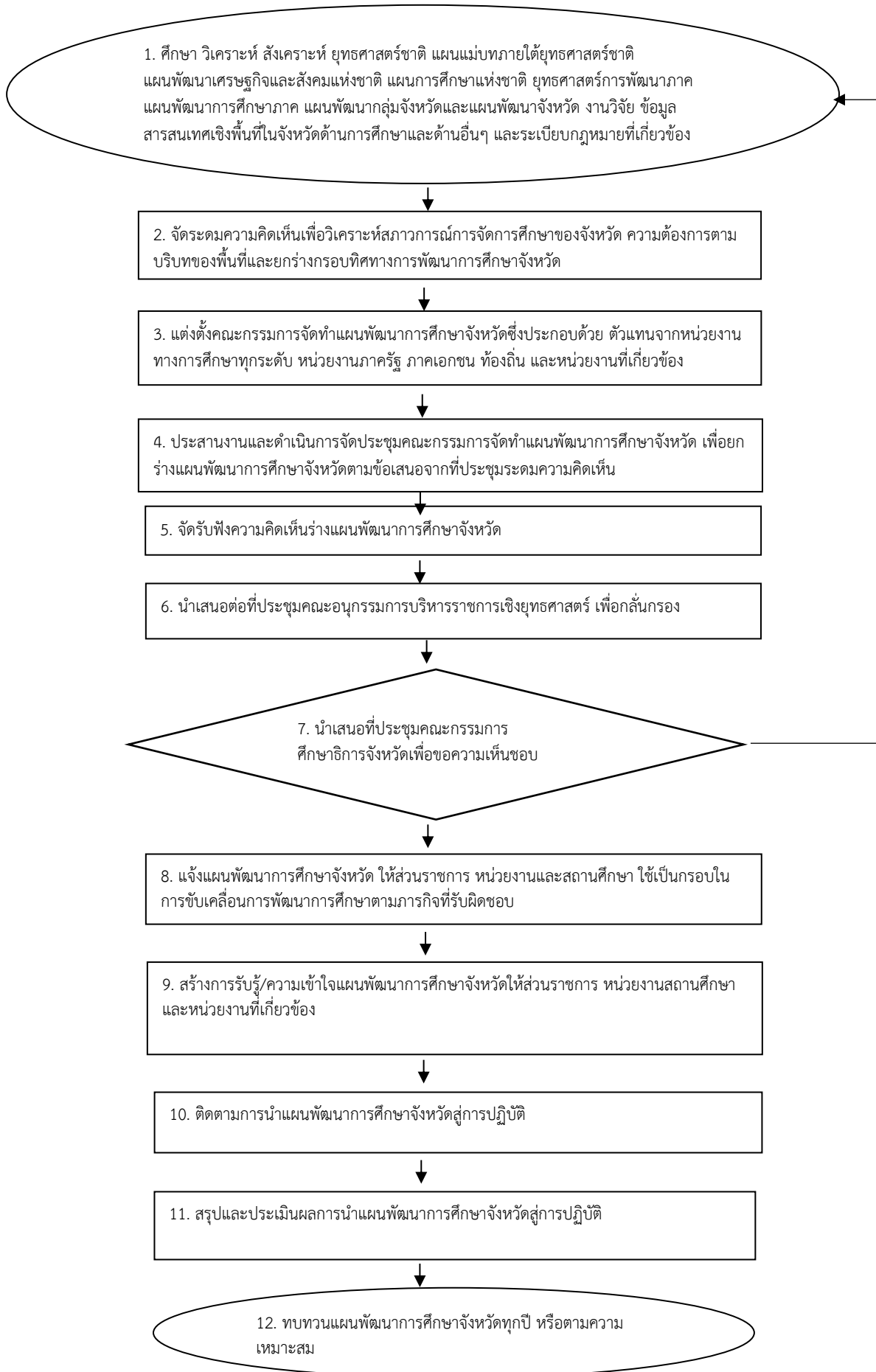
1.5.4 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านทักษะ ความรู้ และคุณภาพชีวิต เพื่อเติบโตเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค แผนพัฒนาการศึกษาภาค แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัด งานวิจัย ข้อมูลสารสนเทศเชิงพื้นที่ในจังหวัดด้านการศึกษา และด้านอื่นๆ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. จัดระดมความคิดเห็นเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การจัดการศึกษาของจังหวัด ความต้องการตามบริบทของพื้นที่และยกร่างกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาจังหวัด
3. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ประสานงานและดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพื่อยกร่างแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดตามข้อเสนอจากที่ประชุมระดมความคิดเห็น
5. จัดรับฟังความคิดเห็นร่างแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด
6. นำเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อกลั่นกรอง
7. นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบ
8. แจ้งแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด ให้ส่วนราชการ หน่วยงานและสถานศึกษา ใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาตามภารกิจที่รับผิดชอบ
9. สร้างการรับรู้/ความเข้าใจแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดให้ส่วนราชการ หน่วยงานสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
10. ติดตามการนำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสู่การปฏิบัติ
11. สรุปและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสู่การปฏิบัติ
12. ทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดทุกปี หรือตามความเหมาะสม

ผังกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงาน

3.1 ผลการดำเนินงาน

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทางการศึกษา และภาคีที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน สะท้อนถึงความมุ่งมั่นร่วมกันในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับพื้นที่ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนการนำไปสู่การปฏิบัติยังคงเผชิญกับข้อจำกัดเชิงโครงสร้างและการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานที่ยังคงยึดตามภารกิจเฉพาะของตน โดยไม่ได้เชื่อมโยงหรือบูรณาการกับแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้แผนดังกล่าวขาดพลังในการขับเคลื่อน และถูกมองว่าเป็นภาระเพิ่มเติมมากกว่าจะเป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนา ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาได้สร้างรากฐานที่สำคัญในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด แต่ยังคงต้องมีการพัฒนากลไกเชิงนโยบายอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการบริหารจัดการ ข้อมูล งบประมาณ และการมีส่วนร่วม เพื่อให้การพัฒนาการศึกษามีความยั่งยืน ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และบริบทพื้นที่ ได้อย่างแท้จริง

สวอน อินทร์รักษ์ และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์, 2565 ได้ศึกษาเกี่ยวกับกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติ พบว่า ประกอบด้วย 7 กลไกหลัก ได้แก่ (1) การบริหารจัดการ (2) การวางแผน (3) การบริหารงบประมาณ (4) การบริหารงานบุคคล (5) การสร้างความตระหนักและการรับรู้ (6) การบูรณาการและการมีส่วนร่วม และ (7) การติดตามและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้ว่า การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยพหุกลไกที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

การมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพควบคู่กับการวางแผนด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคลอย่างรอบด้าน เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเมื่อมีการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในทุกกระดับ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีระบบติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน จะช่วยให้สามารถตรวจสอบความก้าวหน้า ปรับปรุงแผนงาน และประเมินผลสัมฤทธิ์ของนโยบายได้อย่างต่อเนื่อง

ผลการวิจัยยังพบว่า ประเด็นย่อยของทั้ง 7 กลไกมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างแนบแน่น ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 7 (2562) ที่เสนอ 6 กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษา ได้แก่:

1. การเชื่อมโยงนโยบายระดับชาติ ระดับกระทรวง และระดับจังหวัดอย่างเป็นระบบ
2. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาและการแปลงยุทธศาสตร์สู่โครงการที่มีเป้าหมายชัดเจน
3. การแสดงภาวะผู้นำของผู้บริหารและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
4. การใช้แผนพัฒนาการศึกษาเป็นกรอบในการบริหารจัดการของสถานศึกษา
5. การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรอย่างเพียงพอ
6. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้วยเทคโนโลยีและวิธีการใหม่อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการวิจัยว่า ควรจัดตั้งกลไกขับเคลื่อนที่เชื่อมโยงในเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันในด้านการรับรู้ โดยควรเชิญผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านการวางแผนเข้าร่วมรับฟังอย่างพร้อมเพรียง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

กล่าวโดยสรุป การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมาย จำเป็นต้องอาศัยกลไกที่หลากหลาย เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้กรอบแนวคิดทางวิชาการเป็นเครื่องมือในการออกแบบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างรอบด้าน

3.1.2 การวิเคราะห์/สังเคราะห์ประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ประเด็นปัญหา/อุปสรรค

การขาดข้อมูลเชิงพื้นที่ที่ทันสมัย การวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ ยังประสบปัญหาจากการขาดข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ส่งผลให้การจัดทำแผนและการกำหนดมาตรการเชิงนโยบายไม่สามารถสะท้อนสภาพปัญหา ความต้องการ และศักยภาพของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

ข้อจำกัดด้านงบประมาณในการขับเคลื่อนกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาการศึกษา ยังเผชิญกับข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยเฉพาะการขาดความต่อเนื่องและความเพียงพอ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

การดำเนินงานที่ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน หลายหน่วยงานยังคงมุ่งเน้นการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่และภารกิจของตนเองเป็นหลัก โดยขาดกลไกการเชื่อมโยงและการบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนขาดเอกภาพและไม่สามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ร่วมกันได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาระบบข้อมูลเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน โดยบูรณาการข้อมูลจากหลายหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฐานข้อมูลดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามและประเมินผล ตลอดจนใช้ประกอบการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพจริงและความต้องการของพื้นที่

การปรับปรุงระบบงบประมาณเพื่อสนับสนุนการบูรณาการ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด โดยกำหนดรูปแบบการสนับสนุนงบประมาณแบบมีเงื่อนไข เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินงานในลักษณะบูรณาการ เกิดความคุ้มค่า และสามารถผลักดันแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ควรจัดตั้งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อเสริมสร้างกลไกการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีเอกภาพ เครือข่ายดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการบูรณาการทรัพยากร ความรู้ และศักยภาพของแต่ละภาคส่วน อันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ได้อย่าง

3.2 ปัจจัยสนับสนุนการนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

การสนับสนุนจากหน่วยงานระดับนโยบายและผู้บริหารในพื้นที่ การได้รับการสนับสนุนเชิงนโยบายจากหน่วยงานระดับบน ตลอดจนการกำกับ ติดตาม และเฝ้าระวังจากผู้บริหารในพื้นที่ เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างมีทิศทาง ชัดเจน และได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย การสนับสนุนในลักษณะนี้ยังช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่มีเอกภาพ และความเชื่อมั่นในการปฏิบัติ

การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ความสำเร็จของการดำเนินงานขึ้นอยู่กับการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการของพื้นที่ การจัดสรรอย่างเป็นธรรมและต่อเนื่อง จะช่วยให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดข้อจำกัดในการปฏิบัติ และสร้างความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่

การมีระบบติดตามและประเมินผลที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ การกำหนดระบบติดตามและประเมินผลที่มีความโปร่งใส เป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้ ถือเป็นกลไกสำคัญในการประเมินความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงาน ตลอดจนช่วยปรับปรุงแก้ไขแนวทางให้เหมาะสม ต่อสถานการณ์จริง

การสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างหน่วยงานการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เป็นหัวใจสำคัญในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง ภาคีเครือข่ายแต่ละภาคส่วนสามารถสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทั้งด้านองค์ความรู้ ทรัพยากร และศักยภาพ ทำให้การขับเคลื่อนแผน มีความครอบคลุม และตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

4.1 สรุปผลการดำเนินงาน

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดดำเนินไปด้วยความร่วมมืออย่างรอบด้านจากหน่วยงานทางการศึกษาและภาคีที่เกี่ยวข้อง อันสะท้อนถึงเจตนารมณ์ร่วมกันในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับพื้นที่ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ ยังคงประสบกับข้อจำกัดหลายประการ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนแผนให้บรรลุผลได้อย่างสมบูรณ์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ได้แก่

- 1) ข้อจำกัดเชิงโครงสร้างและการบริหารจัดการยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญ โดยแต่ละหน่วยงานยังคงดำเนินงานตามภารกิจเฉพาะของตนเอง โดยขาดการเชื่อมโยงและบูรณาการเข้ากับแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้แผนถูกมองว่าเป็นภาระเพิ่มเติม มากกว่าจะเป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนา
- 2) การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนยังไม่เพียงพอต่อการผลักดันให้แผนเกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม ทำให้การดำเนินงานหลายด้านหยุดชะงักหรือไม่สามารถขยายผลได้ตามศักยภาพ
- 3) ระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการวิเคราะห์และจัดทำแผนยังขาดความเป็นเอกภาพและไม่เชื่อมโยงกัน ส่งผลให้การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดไม่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่อย่างแท้จริง และไม่สามารถสะท้อนปัญหาเชิงลึกที่ควรได้รับการแก้ไข
- 4) กลไกการติดตามและประเมินผลยังไม่ชัดเจนและไม่เชื่อมโยงกับระบบรายงานผลในระดับชาติ ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เพื่อปรับปรุงและกำหนดนโยบายเชิงพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีพลังและสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จึงจำเป็นต้องพัฒนากลไกและกระบวนการบริหารจัดการที่เข้มแข็ง โดยมุ่งเน้นการสร้างการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในทุกระดับอย่างแท้จริง การเชื่อมโยงแผนระดับพื้นที่กับแผนระดับชาติโดยผ่านระบบข้อมูลกลางที่เป็นเอกภาพ การจัดสรรงบประมาณแบบมีเป้าหมายร่วม (Targeted Budgeting) เพื่อให้ทุกหน่วยงานมุ่งผลสัมฤทธิ์เดียวกัน และการพัฒนากลไกการติดตามและประเมินผลที่สามารถสะท้อนผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ได้อย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้

4.2 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1) ระดับกระทรวง/องค์กรหลัก :

การสนับสนุนงบประมาณแบบมีเงื่อนไข : ควรกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณในลักษณะมีเงื่อนไข เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานและภาคีเครือข่ายในพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง

การจัดทำมาตรฐานกลางด้านการติดตามและประเมินผล : จัดทำเกณฑ์และมาตรฐานกลางเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางสำหรับการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในทุกระดับให้มีความสอดคล้องและเป็นระบบเดียวกัน ทั้งยังสามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานได้อย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้

2) ระดับจังหวัด :

การพัฒนาระบบข้อมูลเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ : ควรจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน โดยบูรณาการข้อมูลจากหลายหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นฐานประกอบการวิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจเชิงนโยบายต้องการเฉพาะของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการศึกษามีความเหมาะสมและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงพื้นที่ : จัดทำแผนปฏิบัติการที่สะท้อนบริบทและความต้องการเฉพาะของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการศึกษามีความเหมาะสม ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการจริง และก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม

การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด : กำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาการศึกษา

การออกแบบระบบงบประมาณเชิงบูรณาการ : จัดให้มีระบบการบริหารงบประมาณที่เชื่อมโยงกับตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ (KPI) เพื่อสนับสนุนการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ วัดผลได้ และสามารถสะท้อนความคุ้มค่าของการลงทุนด้านการศึกษา

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน : เปิดโอกาสให้หน่วยงานทุกระดับ รวมถึงภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการและความยั่งยืนในระยะยาว

3) ระดับหน่วยงาน/สถานศึกษา :

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาเชิงปฏิบัติ :

- นำแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการออกแบบและดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของพื้นที่ โดยคำนึงถึงบริบท ความเหมาะสม และการมีส่วนร่วมของชุมชน

- พัฒนานวัตกรรมด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคต อาทิ การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านภาษา และทักษะดิจิทัล ตลอดจนการส่งเสริมทักษะอาชีพที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน

- นำระบบประกันคุณภาพภายในมาใช้เป็นกลไกพัฒนาต่อเนื่อง

การเสริมสร้างศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา :

- ส่งเสริมและพัฒนาครู รวมถึงบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะและบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่สามารถขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

- การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนยุคใหม่ โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อยกระดับกระบวนการสอนและการวัดประเมินผลให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย

ผลงานที่อ้างอิง

สงวน อินทร์รักษ์, & ประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2565). กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติ. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 5(1)

คณะผู้จัดทำ

1. นายเฉลิมชัย แสนมหาชัย	ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
2. นางอนงค์ คำแสงทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
3. นางผ่องศรี ทับทิมทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
4. นางสรินยา บรรเลงรัมย์	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
5. นายยรรยง เมืองผาง	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
6. นางสาวอุดมพร ไทยแสนหา	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
7. นางสุนนมาลย์ แสนราช	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน
8. นางสาวพิมพ์พัชรา ดวงลาพิมพ์	ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
9. นางรุ่งทิพย์ พรหมหลวงศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
10. นางปราธิญา ศิรินิกร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
11. นางสาวภัทราวดี ศรีสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
12. นางสาวจิตาภา มิ่งมิตรมี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
13. นางรุ่งนภา คำกอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
14. นางหวานใจ เวียงยั้ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
15. นางเอื้อมพร ยศอ่อน	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
16. นางวรรณภา ศรีบุญลือ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
17. นางสาวรสสุคนธ์ โคลคร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
18. นางสาวภรณ์ชนก วิบูลกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
19. นายสุทธิชัย ชมชื่น	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
20. นางพิศรา ทองสุขุม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
21. นางสาวพิชญา มะฮาด	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

bit.ly/3EU66vP

จัดทำโดย

**กลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ**

**<https://www.udonpeo.go.th>
โทร. 0-4229-2041 โทรสาร. 0-4229-2042**